

Nr 70.

Av herr **Hamrin m. fl.**, med förslag till lag om vissa ekonomiska stridsåtgärder.

Vid 1935 års riksdag framlades en proposition med förslag till lag om vissa ekonomiska stridsåtgärder. Krav på en dylik lagstiftning hade tidigare framförts i riksdagen och resulterat i skrivelser till Kungl. Maj:t i ämnet. Propositionen vann emellertid icke riksdagens bifall. Under behandlingen framgick att detta icke berodde på bristande förståelse för behovet av en dylik lagstiftning utan fastmer på delade meningar om vissa principer i den föreslagna lagen.

Saken upptogs ånyo vid fjolårets riksdag i motioner såväl av högern som av folkpartiet i båda kamrarna samt av herr Westman i första kammaren. Högerns och folkpartiets motioner byggde på de synpunkter som vid ärendets behandling 1935 framkommit i motioner och reservationer från dessa partiers sida. Herr Westmans motion anslöt sig i allt väsentligt till bondeförbundets ståndpunkter vid berörda tillfälle. Skillnaden emellan dessa tre linjer hänför sig till olikheter på ett fåtal ställen i lagförslaget.

Vid 1936 års riksdag upptogs detta ärende till behandling av andra lagutskottet i samband med en proposition om förenings- och förhandlingsrätt m. m. Utskottet tillstyrkte i sitt utlåtande nr 58 en skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om fortsatt utredning av frågan angående lagstiftning om vissa ekonomiska stridsåtgärder med beaktande därav, att en sådan lagstiftning bör vara rättvist avvägd, fri från ensidighet och avpassad efter ett demokratiskt samhälles rättsordning. Ävenså borde utredas det sammanhang, vari denna utredning bör ställas till den av utskottet föreslagna utredningen av frågan om föreningsväsendets normering genom lagstiftning. Riksdagen biföll vad utskottet sålunda hemställt.

Av den i J. O:s berättelse intagna redogörelsen för av 1936 års riksdag till Konungen avlätna skrivelser redovisas ärendet som beroende på Kungl. Maj:ts prövning. Den av utskottet föreslagna ovan omnämnda utredningen om föreningsväsendets normering genom lagstiftning angives som varande föremål för handläggning inom justitiedepartementet.

Enligt vår uppfattning har frågan om lagstiftning rörande vissa ekonomiska stridsåtgärder genom sammankopplingen med frågan om föreningsväsendets reglering i lag kommit i ett olyckligt läge. Sistberörda spørsmål är utan tvivel av en sådan räckvidd och till sin natur så tvistigt, att relativt lång tid sannolikt kommer att förflyta innan resultatet av den därom begärda utredningen äro att förvänta.

Anledningen till att en lagstiftning rörande ekonomiska stridsåtgärder, eller en lag till skydd för tredje man som termen mera populärt lyder, icke

blivit genomförd vid de tillfällen, då utformade förslag därtill ha förelegat inför riksdagen är, som ovan antytts, meningsskiljaktigheter rörande vissa av lagens principer. Därest dessa skiljaktigheter nöjaktigt kunnat sammanjämkas vid 1935 års riksdag, torde lagstiftningen då ha blivit beslutad. Vid 1936 års riksdag var lagförslaget icke föremål för realbehandling och några allvarliga försök att då nå fram till ett positivt resultat blevo knappast gjorda.

Enligt vår mening finns det starka skäl att nu, trots utgången av riksdagsbehandlingen förlidet år, göra ett allvarligt försök att överbygga meningsskiljaktigheterna rörande den ifrågavarande lagstiftningens innehåll. I den mån på vår meningsriktning ankommer äro vi beredda därtill.

Vid ärendets behandling i andra lagutskottet sistberörda år framgick som resultat ett lagförslag som i väsentliga delar omfattades av representanter för en majoritet i riksdagen. I vissa avseenden förelågo dock divergerande meningar. För folkpartiets vidkommande bestodo dessa i främsta rummet i kraven på skydd för sådana oorganiserade arbetsvilliga, som vid konflikt på en arbetsplats kvarstannade i sitt arbete, samt krav på förbud att med kollektiv stridsåtgärd förmå eller hindra någon att inträda i eller utträda ur förening eller annan sammanslutning. Övriga avvikelser från utskottsmajoritetens förslag voro av mindre räckvidd.

I fråga om vår inställning till berörda delar av här ifrågavarande lagstiftning sakna vi anledning att i detta sammanhang motivera vår principiella uppfattning. Det kan vara tillräckligt att erinra om, att våra ståndpunkter i saken vilade på uttalanden och förslag av den s. k. trettonmannakommisionen. Vad som sedermera förekommit i saken har ej föranlett en ändrad inställning från vår sida i här berörda hänseenden.

Med riksdagens nuvarande sammansättning lär det dock icke finnas några utsikter att vinna gehör för *vår* uppfattning rörande de områden som en skyddslag för tredje man bör täcka. Vi äro fullt medvetna om den syn som de socialistiska partierna lägga på frågan om skydd för arbetsvilliga ävensom att såväl socialdemokrater som bondeförbundare icke vilja medverka till införande av skydd mot s. k. organisationstvång. Vid sådant förhållande är det uppenbart att i ett förslag till lag om ekonomiska stridsåtgärder, som skall vinna anslutning från den nuvarande riksdagsmajoriteten, dessa båda avsnitt få lämnas oreglerade.

Det är i medvetande härom och med klar insikt om det värde till skydd för tredje man som en lag skulle få även med uteslutande av berörda moment som vi här framlägga förslag till lag om ekonomiska stridsåtgärder i huvudsaklig överensstämmelse med den i andra lagutskottets utlåtande nr 29 vid 1935 års riksdag föreslagna lagtexten. I den mån som organisationsväsendet utvecklas till att omfatta allt fler områden och de ekonomiska sammanslutningarna växa till större makt ter sig angelägenheten att reglera deras stridsåtgärder gentemot dem som äro att betrakta som neutrala alltmör trängande. Att avvakta en allmän lagreglering av organisationernas förhållanden även i andra avseenden kan icke vara behövt. Om en dylik

lagstiftning framdeles kommer till stånd, få givetvis erforderliga jämkningar till anpassning göras i lagen om ekonomiska stridsåtgärder.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte för sin del antaga följande förslag till

Lag

om vissa ekonomiska stridsåtgärder.

Härigenom förordnas som följer:

Allmänna bestämmelser.

1 §.

Med stridsåtgärd förstås i denna lag
dels blockad, bojkott och arbetsinställelse (lockout eller strejk) eller annan därmed jämförlig åtgärd, nedan benämnda kollektiva stridsåtgärder.

dels uppsägning av arbets- eller hyresavtal,

dels ock annat avbrytande av ekonomisk förbindelse, när det sker av flera i samverkan eller eljest är till avsevärt men för den angripne.

Göres rättslig påföljd av avtalsbrott eller av överträdelse av föreningsstadgar gällande, vare det ej att anse såsom stridsåtgärd, där ej annat följer av vad i denna lag stadgas.

2 §.

Kollektiv stridsåtgärd må ej i fall, som avses i denna lag, eller eljest i anledning av motsättning på det ekonomiska området mellan särskilda parter vidtagas av annan än förening, i vars verksamhet ingår att företaga sådan åtgärd. Vad sålunda stadgas skall icke gälla:

1. vid arbetstvist beträffande arbetsinställelse, som, utan samband med blockad eller bojkott, vidtages av part mot hans motpart i tvisten eller av oorganiserade arbetare å viss arbetsplats i anslutning till en av behörig förening för dess medlemmar å arbetsplatsen anordnad sympatiåtgärd, som är tillåten enligt denna lag;

2. vid annan ekonomisk motsättning beträffande kollektiv stridsåtgärd, som part företager mot sin motpart för att förmå denne att, utan slutande av avtal, i förhållande till angriparen tillämpa vissa priser eller dylikt.

Där förening med verksamhet, som i första stycket sägs, utgör huvudorganisation i förhållande till andra dylika föreningar, ankommer vidtagandet av kollektiv stridsåtgärd på huvudorganisationen.

3 §.

Förening, som vill förbehålla sig att vidtaga kollektiv stridsåtgärd enligt vad i 2 § är stadgat, vare pliktig att hos länsstyrelsen i det län, där föreningen har sitt säte, ställa säkerhet för skadestånd, som föreningen kan

bliva förpliktad utgiva enligt denna lag. Har förening, som ställt säkerhet, medgivit att densamma må gälla även för underlydande förening, som vill förbehålla sig att vidtaga kollektiv stridsåtgärd enligt vad i 2 § är stadgat, och möter ej i säkerhetens beskaffenhet hinder härför, vare sistnämnda förening befriad från säkerhets ställande. Sådant medgivande må när som helst återkallas men skall ändock gälla i fråga om skadestånd för åtgärd, som vidtagits inom fjorton dagar från det återkallelsen kommit vederbörande länsstyrelse till handa.

Har förening, som i första stycket sägs, icke inom en månad efterkommit länsstyrelsens anmaning att lämna uppgift, som avses i 5 § första stycket under 3., eller att ställa ytterligare säkerhet på sätt i 6 § andra stycket sägs, vare beträffande behörigheten att vidtaga kollektiv stridsåtgärd så ansett som om säkerhet ej blivit ställd.

Utan hinder av vad i denna paragraf är stadgat äge förening, vilken är part i arbetstvist rörande kollektivavtals ingående, mot sin motpart vidtaga arbetsinställelse jämte arbetsblockad.

4 §.

Säkerhet, som avses i 3 § första stycket första punkten, skall gälla det belopp länsstyrelsen bestämmer med tillämpning av följande grunder:

1. för arbetsgivarförening: femtusen kronor för varje påbörjat antal av femtusen arbetare, som av föreningens medlemmar sysselsättas;
2. för fackförbund, fackförening eller annan sådan förening av arbetare samt för förening huvudsakligen bestående av jordbrukare eller av hyresgäster: femtusen kronor för varje påbörjat antal av femtusen medlemmar;
3. för förening, huvudsakligen bestående av köpmän eller andra näringsidkare, vilka hava skyldighet att föra handelsböcker: femtusen kronor för varje påbörjat antal av femhundra medlemmar;
4. för annan förening: femtusen kronor för varje påbörjat antal av ettusen medlemmar.

Såsom medlem anses vid tillämpning av dessa bestämmelser jämväl den som är medlem i underlydande förening. Antalet medlemmar bedömes med hänsyn till förhållandet vid utgången av året näst före det, då säkerheten ställes, och antalet arbetare efter genomsnittliga antalet sysselsatta arbetare under förstnämnda år.

Högsta belopp, för vilket säkerhet behöver ställas, vare femtiotusen kronor.

Säkerheten skall utgöras av penningar eller ock av föreningens tillhöriga värdehandlingar eller borgen som länsstyrelsen godkänner.

5 §.

Förening, som ställer säkerhet, vare pliktig att vid säkerhetens ställande och eljest, efter anmaning, till länsstyrelsen ingiva:

1. föreningens stadgar, innefattande bestämmelser huru beslut skall åstadkommas och val av styrelse äga rum;

2. uppgift å de personer, som hava säte i föreningens styrelse eller som eljest äga företräda föreningen, ävensom å deras adresser;

3. uppgift å antalet medlemmar i föreningen jämte underlydande föreningar eller i fall, som avses i 4 § första stycket under 1., å antalet arbetare.

Förening, som jämlikt 3 § första stycket andra punkten vill åberopa av överordnad förening ställd säkerhet, skall till vederbörande länsstyrelse ingiva, förutom stadgar och uppgifter som ovan sagts, skriftligt medgivande av den överordnade föreningen samt bevis om den ställda säkerhetens belopp och beskaffenhet.

Sker ändring i föreningens stadgar eller i förhållande, som under 2. sägs, vare föreningen pliktig att omedelbart göra anmälan härom hos länsstyrelsen. Vad nu är sagt gälle ock då beträffande antalet medlemmar eller arbetare skett ändring av beskaffenhet att, med hänsyn till bestämmelserna i 4 §, höjning av säkerheten bör äga rum.

6 §.

Ej må säkerhet tagas i mät för annan fordran än som avses i 3 § första stycket.

Har säkerhet blivit tagen i anspråk för gäldande av fordran som nu sagts eller föreligger anledning till höjning av säkerheten eller finnes densamma ej längre betryggande, skall länsstyrelsen anmana föreningen att ställa ytterligare säkerhet.

Avstår förening från behörighet att vidtaga kollektiv stridsåtgärd, för vilken säkerhet är erforderlig, eller inträffar förhållande av beskaffenhet att säkerheten må nedsättas, äge föreningen på ansökan helt eller till viss del återfå densamma, där länsstyrelsen finner skäl till antagande, att säkerheten eller den del därav som föreningen vill återfå ej behöver tagas i anspråk på grund av stridsåtgärd, som redan vidtagits, eller för skadestånd, varför säkerheten må häfta på grund av medgivande, varom i 3 § första stycket sägs.

Har förening avstått från behörighet att vidtaga kollektiv stridsåtgärd, för vilken säkerhet är erforderlig, eller har behörigheten upphört på grund av förhållande, varom i 3 § sägs, skall länsstyrelsen underrätta de personer, som hava säte i föreningens styrelse eller eljest äga företräda föreningen, om behörighetens upphörande, därest ej skäl föreligger till antagande att de dessförutan äga kännedom härom.

Om vissa stridsåtgärder med omedelbart syfte (stridsåtgärder mot part).

7 §.

Stridsåtgärd må ej vidtagas mot någon, såframt därmed åsyftas att av religiösa, politiska eller liknande grunder utöva förföljelse mot honom.

8 §.

Sedan arbetstvist eller annan ekonomisk tvist blivit avslutad, må stridsåtgärd i vedergällningssyfte ej vidtagas mot någon som varit part i tvisten.

Ej heller må stridsåtgärd mot annan i anledning av hans förhållande till tvist vidtagas, sedan tvisten avslutats.

9 §.

I förhållandet mellan arbetsgivare och arbetare så ock mellan parter i andra ekonomiska förhållanden skall föreningsrätten å ömse sidor lämnas okränkt. Stridsåtgärd må sålunda ej vidtagas från ena partens sida, såframt därmed åsyftas att hindra någon å andra sidan att inträda i eller förmå honom att utträda ur förening eller annan sammanslutning. Stridsåtgärd må ej heller vidtagas från ena partens sida mot någon å andra sidan i anledning av hans verksamhet för åstadkommande av sammanslutning eller kollektivavtal.

Vad i första stycket stadgas skall icke utgöra hinder för intagande av föreskrift i kollektivavtal, att arbetsledare eller annan i förtroendeställning ej må vara medlem av förening, som avser tillvaratagande av honom underställd personals intressen gentemot arbetsgivaren. Ej heller skall stadgandet äga tillämpning å stridsåtgärd för åstadkommande av föreskrift varom nu sagts eller å uppsägning som grundas på sådan föreskrift.

10 §.

När någon utan biträde av annan än make, avkomlingar, adoptivbarn eller egna eller makes föräldrar eller syskon driver näring eller utför arbete för egen räkning, må kollektiv stridsåtgärd ej vidtagas mot honom i anledning av tvist rörande arbetsförhållandet.

11 §.

Stridsåtgärd må ej vidtagas, såframt man därmed åsyftar att förskaffa någon betalning för arbete, som icke blivit av honom utfört, eller att förmå någon att avstå från honom tillkommande arbetslön eller att eljest bereda sig eller annan obehörig vinning.

Ej heller må stridsåtgärd vidtagas i syfte att indriva betalning av någon, som efter gäldens uppkomst övertagit egendom eller rörelse vartill gälden hänför sig, så framt han varken är betalningsskyldig för gälden eller vid övertagandet haft eller bort hava kunskap om dess förhandenvaro.

12 §.

Om förbud mot stridsåtgärd i vissa fall är stadgat i lagen om kollektivavtal.

Om stridsåtgärder med medelbart syfte (stridsåtgärder mot tredje man).

13 §.

I anledning av sådan motsättning till part, som enligt 7—11 §§ eller eljest enligt lag icke må föranleda stridsåtgärd mot denne, må ej stridsåtgärd av något slag riktas mot tredje man. Ej heller må stridsåtgärd riktas mot tredje man för att förmå part att inträda i eller hindra honom att utträda ur förening eller annan sammanslutning.

14 §.

I tvist om ingående av avtal rörande arbets- eller transportprestation, köp, arrende, hyra, kredit eller dylikt eller ock av kollektivavtal eller annat sådant avtal må, ehuru stridsåtgärd mot part i tvisten icke är förbjuden, stridsåtgärd ej riktas mot tredje man såsom medel att påverka parten. Lika med tvist om avtals ingående anses tvist om dess tillämpning.

Vad i första stycket stadgas skall ock gälla, där någon vill förmå annan, till vilken han står i ekonomisk motsättning, att, utan slutande av avtal, i förhållande till honom tillämpa vissa priser eller göra annan dylik utfästelse.

I konkurrenstvist rörande kundkrets, prissättning, affärsbetingelser, arbetstillfälle eller dylikt må, ehuru stridsåtgärd mot part i tvisten icke är förbjuden, kollektiv stridsåtgärd ej riktas mot tredje man för att förmå honom att avbryta sina ekonomiska förbindelser med parten eller vidtaga annan liknande åtgärd mot denne.

15 §.

1 mom. Det i 14 § stadgade skydd för tredje man skall icke tillkomma:

1. Medlem av sådan i tvisten invecklad förening, som i 2 § avses, där han, annorledes än genom utförande av skyddsarbete, till fördel för motparten åsidosatt sina förpliktelser gentemot föreningen i avseende å tvisten;

2. den som under arbetstvist utfört blockerat arbete av annan art än skyddsarbete, såframt icke blockaden är stridande mot lag.

3. den som för utförande av annat arbete än skyddsarbete under arbetstvist anställt arbetare, vilken i anledning av tvisten nedlagt arbete eller ock utestängts från sådant, såframt icke utestängningen är stridande mot lag;

4. den som under tvisten lämnat part ekonomiskt understöd eller efter omläggning eller annan förändring av sin näring eller verksamhet bisprungit honom;

5. den som äger aktier till belopp överstigande hälften av aktiekapitalet i aktiebolag, som är part i tvisten, eller är delägare utan begränsad ansvarighet i handelsbolag, som är part i tvisten.

2 mom. Till skyddsarbete hänföres arbete, som icke kan anstå utan fara för människor eller för skada å byggnader eller andra anläggningar, fartyg, maskiner, husdjur, varulager eller dylikt ävensom arbete med bärgning av mogen gröda och därmed jämställda produkter. Vad om skyddsarbete är stadgat skall gälla dels arbete, som någon är pliktig att utföra på grund av särskild föreskrift i lag eller författning eller vars eftersättande kan medföra ansvar för tjänstefel, dels ock arbete för åstadkommande och spridande av meddelande från offentlig myndighet eller av tryckalster utgörande offentligt tryck, där Konungen finner hänsyn till det allmännas välfärd kräva arbetets utförande.

16 §.

Vid arbetsinställelse vare arbetsledare, tjänsteman eller därmed jämställd ej pliktig att utom de göromål, som eljest av honom fullgöras, utföra annat arbete än i 15 § 2 mom. avses, ändå att han därtill förbundit sig.

17 §.

Utan hinder av vad i 14 § stadgas må stridsåtgärd vidtagas, såframt därmed åsyftas att genom en utvidgning av ursprunglig arbetstvist rörande upprättande av kollektivavtal bispringa part i denna (sympatiåtgärd). Sådan åtgärd må ej omfatta annat än arbetsinställelse jämte arbetsblockad ävensom vägran att taga befattning med varor, vilka äro avsedda för eller härröra från rörelse som drives av part i den ursprungliga tvisten.

Om skadestånd.

18 §.

Envar som vidtagit stridsåtgärd eller annan åtgärd, vilken enligt 7, 8, 9, 10, 11, 13 eller 14 § ej må äga rum, eller, efter det förbud mot kollektiv stridsåtgärd som där avses jämlikt denna lag meddelats, uppmanat eller eljest sökt förmå annan att deltaga däri, vare skyldig ersätta skada som av förfarandet kommit.

Älägges skadeståndsskyldighet flera, skall den fördelas mellan dem efter den större eller mindre skuld, som provas ligga envar till last. Föres, sedan skadeståndsskyldighet ålagts någon, av den skadelidande talan mot annan, må i den mån det finnes skäligt denne förpliktas att gemensamt med den förre, en för båda och båda för en, gälda skadestånd.

Innefattar förfarande, som strider mot denna lag, tillika brytande av annat avtal än kollektivavtal, skall denna lag icke äga tillämpning såvitt angår skadestånd på grund av avtalsbrottet.

19 §.

Där de som äga företräda förening, varom i 2 § sägs, å föreningens vägnar besluta stridsåtgärd eller annan åtgärd, vilken enligt 7, 8, 9, 10, 11, 13 eller 14 § ej må äga rum, vare föreningen pliktig ersätta skada, som kommer av åtgärden.

20 §.

Har medlem i förening, varom i 2 § sägs, i anledning av tvist, vari föreningen är eller varit invecklad, gjort sig skyldig till sådant förfarande som avses i 18 §, vare föreningen, när den erhåller kännedom därom, pliktig att söka hindra honom från att fortsätta förfarandet.

Förening, som åsidosätter vad sålunda åligger den, vare skyldig ersätta därav uppkommen skada.

Vad nu sagts om förening gälle även om förbund av flera föreningar och skall, då fråga är om sådan sammanslutning, såsom medlem anses såväl ansluten förening som medlem därav.

21 §.

Under skadestånd skall inbegripas jämväl ersättning för personligt lidande samt för intrång i den kränktes intresse av att ostört bedriva sin verksamhet.

Om det med hänsyn till den skadevållandes ringa skuld, den skadelidandes förhållande i avseende å tvisten, skadans storlek i jämförelse med den skadevållandes tillgångar eller till omständigheterna i övrigt finnes skäligt, må skadeståndets belopp nedsättas. Fullständig befrielse från skadeståndsskyldighet må ock äga rum.

22 §.

Var som vill fordra skadestånd enligt denna lag skall anhängiggöra sin talan inom två år från avslutande av den åtgärd varå ersättningsskyldigheten grundas. Försummas det, vare talan förlorad.

Om meddelande av förbud m. m.

23 §.

Har någon vidtagit stridsåtgärd, som enligt denna lag ej må äga rum, eller framställt hot om sådan åtgärd, äger domstolen efter därom förd talan meddela förbud mot åtgärdens fortsättande eller anordnande; och må domstolen tillika, där fråga är om kollektiv stridsåtgärd, förelägga den som anordnat åtgärden att ej mindre inom viss kort tid i tidning som av domstolen bestämmes införa meddelande om åtgärdens hävande, vid äventyr att motparten äger på den förpliktades bekostnad själv på lämpligt sätt föranstalta om sådant kungörande, än även på sätt domstolen bestämmer avlysa åtgärden.

Uppsägning av arbetsavtal i strid mot denna lag vare ogill; och äger domstolen, där sådan uppsägning skett, på talan därom föreskriva, att arbetaren skall återtagas i arbetet.

Förbud eller föreskrift som ovan sagts må, när yrkande därom framställles, meddelas under rättegången för tiden intill dess dom i saken varder avkunnad, där sannolika skäl föreligga till antagande att stridsåtgärd varom i målet är fråga är stridande mot denna lag. Förbudet eller föreskriften kan när som helst återkallas av domstolen.

Har förbud meddelats i anledning av uppsägning av arbets- eller hyresavtal eller hot om sådan åtgärd må, så länge förbudet består, myndighet, där förbudet bragts till dess kännedom, icke verkställa å uppsägningen grundat beslut.

När skäl därtill äro, må domstolen meddela förbud mot kollektiv stridsåtgärd, ändå att den som svarar i målet ej kunnat övertygas att hava medverkat vid det förfarande varom fråga är.

24 §.

Envar som åsidosätter förbud eller föreskrift enligt 23 § genom att uppmåna eller eljest söka förmå annan att deltaga i kollektiv stridsåtgärd eller

genom att vidtaga eller fortsätta annan stridsåtgärd dömes till dagsböter. Har straff för åsidosättande av förbud eller föreskrift enligt 23 § tidigare ådömts honom, må till fängelse i högst sex månader dömas.

Åsidosättes föreläggande om avlysande av stridsåtgärd och fortgår stridsåtgärden, straffes den försumlige med dagsböter.

25 §.

Vidtager någon kollektiv stridsåtgärd utan att jämlikt 2 eller 3 § vara därtill behörig straffes med dagsböter. Har åtgärden vidtagits av annan än förening, vare ock envar som uppmanar eller eljest söker förmå annan att deltaga i åtgärden dömd till ansvar som nu sagts.

26 §.

Lämnar någon i uppgift eller anmälan, som avses i 5 §, mot bättre vetande oriktigt meddelande, straffes med dagsböter.

Åsidosättes föreskrift, som i 5 § sista stycket är meddelad, straffes den försumlige med böter från och med fem till och med tvåhundra kronor.

27 §.

Där förfarande, som är straffbart enligt denna lag, tillika är belagt med straff jämlikt annan lag eller författning, skall särskilt straff ådömas enligt denna lag.

Böter, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan. Saknas tillgång till deras gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

Om rättegången.

28 §.

Mål som avse tillämpningen av denna lag upptagas och avgöras av en för hela riket gemensam domstol, benämnd domstolen för ekonomiska stridsåtgärder.

Domstolen skall hava sitt säte i Stockholm samt bestå av ordförande och åtta ledamöter, vilka förordnas av Konungen för viss tid. Ordföranden och en ledamot, vilken förordnas att vara vice ordförande, skola vara lagkunniga och i domarvärv erfarna. En ledamot skall äga särskild insikt och erfarenhet i såväl arbetsförhållanden som ekonomiska förhållanden i allmänhet. Bland övriga ledamöter skola finnas företrädare för de viktigaste närings- eller yrkesintressen som beröras av denna lag. För vice ordföranden och övriga ledamöter förordnar Konungen ersättare.

Domstolen vare domför med ordförande och fyra ledamöter. Bland ledamöter och ersättare, som företräda särskilda intressen, tillkalle ordföranden dem som i det särskilda fallet äga största sakkunskap, därvid ock iakttages att motsatta intressen om möjligt bliva i lika mån företrädda.

29 §.

Vid domstolen skola vara anställda en eller, där så erfordras, flera åklagare för utförande av allmänt åtal i mål varom i 24—26 §§ sägs. Åklagare förordnas av Konungen.

30 §.

Talan om förbud eller föreskrift enligt 23 § må föras, förutom av den som genom stridsågårdens eller hotet därom blivit kränkt, av sammanslutning för främjande av närings- eller yrkesintressen, av vilken denne är medlem, såframt sammanslutningen äger kära inför domstol.

Talan om ansvar enligt 24 eller 25 § må föras, förutom av åklagaren och målsägande, av sammanslutning som nyss sagts.

31 §.

Grundas en vid domstolen anhänggigjord talan därå att visst förfarande strider, förutom mot vad i denna lag är stadgat, jämväl mot kollektivavtal eller lagen om kollektivavtal, må domstolen till prövning upptaga talan även i vad den grundas å sådan omständighet.

Yppas eljest i mål vid domstolen för ekonomiska stridsåtgärder tvist om fråga, vilken är av beskaffenhet att enligt lagen om arbetsdomstol böra avgöras av arbetsdomstolen, och är målets utgång därav beroende, äger förstnämnda domstol pröva jämväl denna fråga. Dock må domstolen, där det finnes lämpligt, hänvisa parterna att vid arbetsdomstolen utföra sin talan beträffande frågan; och skall i ty fall målet vila i avbidan på dennas avgörande.

32 §.

Med avseende å domstolen för ekonomiska stridsåtgärder och rätttegången därstädes skall i övrigt i tillämpliga delar gälla vad som är stadgat dels i 7—9 samt 15—28 §§ lagen om arbetsdomstol, dels ock i 1—9, 12—14 samt 16 §§ lagen om fri rättgång. I mål om meddelande av förbud eller föreskrift enligt 23 § så ock i mål om ansvar enligt 24 eller 25 § må domstolen anlita polismyndighet för verkställande av erforderlig undersökning.

Särskilda föreskrifter.

33 §.

Vad i denna lag stadgas därom att viss åtgärd ej må äga rum eller att den förskyller straff skall ej föranleda att tvång eller försök till tvång medelst hot om sådan åtgärd medför ansvar enligt 15 kap. 22 § eller 21 kap. 10 § strafflagen; ej heller skall hot om åtgärd varom nu sagts föranleda straff enligt 15 kap. 23 § strafflagen.

34 §.

Närmare föreskrifter om tillämpningen av vad i denna lag stadgas om rätttegången meddelas av Konungen.

Denna lag skall träda i kraft den 1 oktober 1937 och gälla till och med den 30 september 1941; dock att lagen skall äga tillämpning även efter sistnämnda dag, såvitt angår påföljd av förfarande vilket under tiden för lagens giltighet ägt rum i strid mot densamma.

Vad i 16 § stadgas skall äga tillämpning, även om förbindelse som där avses givits i avtal som träffats före lagens ikraftträdande.

Stockholm den 22 januari 1937.

Felix Hamrin.

Elof B. Andersson.

Bo von Stockenström.

J. Bergman.

Eliel Löfgren.